

Prijedlog za izmjenu zaključka Vlade Crne Gore broj : 07-307/23-867/2 od 24. februara 2023. godine

Vlada Crne Gore je na sjednici od 24. februara 2023. godine, utvrdila Predlog uredbe o uslovima, načinu i dinamici sprovođenja mjera agrarne politike za 2023. godinu - Agrobudžet.

S obzirom da je u prilogu Uredbe prilikom izrade došlo do tehničke greške koju je neophodno korigovati, predlažemo Vladi sljedeći

ZAKLJUČAK

Zaključak Vlade, broj: 07-307/23-867/2 od 24. februara 2023. godine, sa sjednice održane 24. februara 2023. godine, mijenja se i glasi:

Vlada je donijela Uredbu o uslovima, načinu i dinamici sprovođenja mjera agrarne politike za 2023. godinu – Agrobudžet s tim da se :

U Prilogu I Uredbe o uslovima, načinu i dinamici sprovođenja mjera agrarne politike za 2023. godinu - Agrobudžet u dijelu „MJERE AGRARNE POLITIKE A) POLJOPRIVREDA, 1. MJERE TRŽIŠNO-CJENOVNE POLITIKE, 1.1.DIREKTNA PLAĆANJA, 1.1.6 PROIZVODNO VEZANA PLAĆANJA U BILJNOJ PROIZVODNJI“ potrebno je poslije „Ciljeva“ u tabeli „Opis mjere i kriterijumi za podršku“ dodaje se sljedeće:

„Proizvodno vezana plaćanja obezbjeđuju se za sljedeće sektore i proizvodnje:

- Voće i povrće;
- Žitarice i krompir;
- Maslinovo ulje;
- Sjemenski materijal;
- Duvan.

Komponenta 1 – Proizvodno vezana plaćanja za voće, povrće, žitarice i krompir

Proizvodno vezana plaćanja za voće i povrće, kao i proizvodnju žitarica i krompira, dodjeljuju se korisnicima za prihvatljive površine na kojima se ove vrste proizvode u zasadu kao glavne kulture.

Iznos plaćanja je 100€/ha.

Pravo na podršku imaju proizvođači upisani u Registar poljoprivrednih gazdinstava i odgovarajuće registre Organa uprave, koji zadovoljavaju sljedeće kriterijume:

Posjeduju intenzivne zasade voća i/ili povrća i/ili žitarica i/ili krompira koji zadovoljavaju kriterijum minimalne površine. Minimalno prihvatljiva površina za podršku u voćarstvu je 0,3 hektara svake vrste voća pojedinačno. U povrtarstvu minimalna površina je 0,3 hektara za svaku povrtnu vrstu, a izuzetak je proizvodnja salate gdje je prihvatljiva i kombinacija različitih vrsta (endivija, matovilac, radič i sl) kako bi se zadovoljio uslov minimalne prihvatljive površine od 0,3 hektara. Minimalno prihvatljiva površina u proizvodnji žitarica

- je 0,3 hektara za svaku vrstu žitarica posebno. Minimalna površina za proizvodnju krompira je 0,3 hektara, ako se sabiraju površine od dvije ili više parcela, svaka od njih mora biti najmanje površine 0,05 hektara.
- Ostvaruju minimalnu proizvodnju voća, povrća, krompira ili žitarica za svaku prihvatljivu vrstu i istu plasiraju na tržište, a što se dokazuje računom, otkupnim blokom, ugovorom ili drugim načinom plaćanja iz tekuće ili prošlogodišnje proizvodnje;
- Posjeduju polisu osiguranja za zasade i kulture za koje se traži proizvodno vezano plaćanje;
- Ostvarili su pravo na osnovna direktna plaćanja u biljnoj proizvodnji za 2023. godinu;
- Blagovremeno podnesu zahtjev za podršku u sistem za Evidenciju zahtjeva.“

Takođe, u Prilogu I „MJERE AGRARNE POLITIKE A) POLJOPRIVREDA – MJERE RURALNOG RAZVOJA“, poslije mjere „2. MJERE RURALNOG RAZVOJA 2.1. Osovina 1. Mjere jačanja konkurentnosti proizvođača hrane, 2.1.13 PODRŠKA INVESTICIJAMA U PRERADU NA GAZDINSTVIMA“, dodaje se sljedeće:

2. MJERE RURALNOG RAZVOJA	
2.1. Osovina 1. Mjere jačanja konkurentnosti proizvođača hrane	
2.1.14	PODRŠKA UVOĐENJU INOVACIJA U SEKTOR POLJOPRIVREDE
Razlozi za podsticaj	<p>Primjena novih tehnologija i inovacija u poljoprivredi, zajedno sa akcentom na očuvanju resursa i očuvanju životne sredine predstavlja jedan od važnijih ciljeva nove Zajedničke poljoprivredne politike.</p> <p>Neke od prepreka za povećanje konkurentnosti u sektoru poljoprivredne proizvodnje su upotreba zastarjele ili nerazvijene tehnologije za proizvodne procese, nezadovoljavajući nivo kvaliteta proizvodnih sistema i proizvodi nižih faza prerade. Stoga je prepoznata potreba za daljim unapređenjem proizvodnih procesa kroz primjenu novih tehnologija, što će za rezultat imati povećanje obima proizvodnje, smanjenje proizvodnih troškova, povećanje kvaliteta proizvoda i otvaranje novih radnih mjesta. Ujedno, investiranjem u savremenu tehnologiju uz nadogradnju vještina postiže se optimalno iskorišćavanje resursa, povećanje konkurentnosti i njihova integracija u globalne lance vrijednosti. Investicije u opremu predstavljaju jedan od glavnih koraka na putu modernizacije poljoprivrede.</p> <p>Kao najefikasniji rješenje za korišćenje resursa uz maksimalno iskorišćenje proizvodnog kapaciteta nameće se primjena modela precizne - pametne poljoprivrede koja podrazumjeva uvođenje inovativnih tehnologija i praksi u poljoprivrednu proizvodnju, kao i upotrebu pametnih tehnologija u borbi protiv klimatskih promjena. Nove tehnologije u poljoprivredi podrazumjevaju uvođenje inovativne opreme, servisa, usluga, aplikacija.</p> <p>Uvođenje inovativnih tehnologija i praksi dovešće do bolje produktivnost, povećanja prinosa i jače konkurentnosti proizvoda na tržištu. Ujedno, doprinijeće i boljem prilagođavanju klimatskim promjenama, zaštiti životne</p>

	<p>sredine i očuvanju biodirziteteta, te u konačnom dati doprinos u sprovođenju Zelenog plana EU.</p> <p>Preciznije iskorišćavanje inputa kao što su pesticidi i đubriva, od važnog su značaja za očuvanje životne sredine te povećanje efikasnosti proizvodnje. Takođe, upravljanje otpadom i nus proizvodima koji nastaju iz poljoprovredne proizvodnje takođe su jedan od važnih segmenata održive poljoprivrede u ulozi očuvanja životne sredine, te njihovo sprovođenje postaje imperativ u održivim agro-ekološkim sistemima.</p>
Ciljevi	<p>Cilj mjere podržati je i podstaći primjenu inovativnih tehnologija i praksi u sektoru poljoprivrede, kao i povećanu upotrebu pametnih tehnologija za borbu protiv klimatskih promjena, što će dovesti do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • unapređenja efikasnosti proizvodnje, rasta produktivnosti i profitabilnosti uz dodatnu vrijednost proizvoda, te očuvanja životne sredine; • smanjenja osjetljivosti sektora poljoprivrede na klimatske promjene; • održivog razvoja kroz upotrebu pametnih tehnologija u borbi protiv klimatskih promjena, održivog iskorištavanja prirodnih resursa (npr. kontrolisana potrošnja vode u procesu navodnjavanja) ili drugih inputa u poljoprivredi (pesticida i đubriva). • primjene EU standarda kada su u pitanju nove tehnologije u oblasti poljoprivrede i prehrambene tehnologije, što će ujedno dati i doprinos u sprovođenju nove ZPP; • boljeg pristupa međunarodnim tržištima čime će se povećati izvoz domaćeg proizvoda; • uvođenja novih proizvoda na tržište uz bolju marketinšku prakse i brendiranje proizvoda; • višeg nivoa prerade proizvoda.
Opis mjere i kriterijumi za podršku	<p>Podrška se obezbjeđuje za uvođenje inovativnih tehnologija odnosno aktivnosti u poljoprivrednoj proizvodnji, uvođenje pametnih tehnologija za borbu protiv klimatskih promjena, uvođenje novih proizvoda ili usluga, te sprovođenju drugih relevantnih aktivnosti koje imaju za rezultat unapređenje konkurentnosti poljoprivredne proizvodnje.</p> <p>Podržaće se sljedeće aktivnosti u svim sektorima poljoprivredne proizvodnje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uvođenje novih tehnologija koje imaju za cilj smanjenje troškova proizvodnje kroz racionalnu upotrebu inputa (vode, pesticida ili đubriva); <p>U sektoru stočarstva podržava se i:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uvođenje inovativnih praksi ishrane radi smanjenja troškova hrane i poboljšanja produktivnosti/mlječnosti u govedarstvu (može uključivati uvođenje relevantnih IT tehnologija); - Uvođenje inovativnih praksi u sektor mljekarstva; - Uvođenje inovacije u pčelarstvu; <p>U sektoru biljne proizvodnje podržaće se i:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inovacije u oblasti zbrinjavanja otpada i nus proizvoda nastalih u postupku poljoprivredne proizvodnje; - Uvođenje novih tehnologija za proizvodnju u zaštićenim prostorima (sistemi za zagrijavanje);

	<ul style="list-style-type: none"> - Podrška proizvodnim inovativnim konceptima koji su prilagođeni da odgovore na klimatske promjene (tehnologije protiv mraza, mašine za orošavanje i sl); - Podrška inovativnim tehnologijama (IT rješenja) koje imaju za rezultat smanjenu upotrebu pesticida, preciznu primjenu vode i đubriva, uključujući podršku za dobijanje atesta za rasprskivače. <p>Podrška se ostvaruje po principu refundacije nakon realizovane investicije a nakon administrativne i terenske kontrole. Podršku je moguće ostvariti samo za one investicije koje su blagovremeno realizovane, a za koje su dostavljeni dokazi o plaćanju od strane podnosioca zahtjeva (originalna faktura na ime podnosioca zahtjeva i dokaz o prenosu sredstava preko banke - uplatnica i ovjereni izvod iz banke, ili fiskalni račun na ime podnosioca zahtjeva, a u slučaju plaćanja van Crne Gore ovjereni swift).</p> <p>Maksimalno prihvatljiva investicija iznosi 10.000€ uz budžetsku podršku do 80% vrijednosti prihvatljive investicije, odnosno do 8.000€.</p> <p>Poljoprivredno gazdinstvo podnosi Ministarstvu zahtjev u skladu sa Javnim pozivom za 2023. godinu. Zahtjev se dostavlja isključivo na obrascu, koji je sastavni dio Javnog poziva, a može se preuzeti u prostorijama Ministarstva, na internet stranici Ministarstva i u kancelarijama Direkcijama za savjetodavne poslove u oblasti biljne proizvodnje i stočarstva. Podrška se realizuje nakon administrativne i kontrole na terenu. Specifični kriterijumi za podršku biće definisani Javnim pozivom.</p> <p>Poljoprivredna gazdinstva koja ostvare podršku za nabavku opreme po ovoj mjeri dužni su istu staviti u funkciju, te je u period od 5 godina ne smiju otuđiti. Ako ukupna visina podrške, na osnovu zahtjeva za dodjelu podrške, prevazilazi budžetom planirani godišnji iznos, Ministarstvo će prekinuti dalju realizaciju mjere, obavijestiti poljoprivredne proizvođače odnosno proporcionalno smanjiti iznos sredstava podrške u odnosu na svaki pojedinačni zahtjev za dodjelu podrške.</p>		
Korisnici	Proizvođači upisani u Registar poljoprivrednih gazdinstava koji ispunjavaju kriterijume propisane ovom uredbom i Javnim pozivom. Pravo na podršku ne mogu ostvariti privredna društva (djelimično ili potpuno) u državnoj svojini ili državna institucija.		
Način plaćanja	Proizvođačima na žiro-račun. Isplata se vrši u tekućoj godini.		
Procedura realizacije	Podrška se obezbjeđuje na osnovu zahtjeva dostavljenog Ministarstvu, a nakon administrativne i stručne kontrole na terenu. Realizaciju na terenu utvrđuje komisija i dostavlja Ministarstvu izvještaj.		
Nadzor i kontrola	Ministarstvo, koordinator mjere – generalni direktor Direktorata za ruralni razvoj; Operativna odgovornost – samostalni savjetnik III za programiranje. Implementaciona odgovornost – načelnici Direkcije za savjetodavne poslove u oblasti biljne proizvodnje i Direkcije za savjetodavne poslove u oblasti stočarstva.		
Finansijski	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 70%;">Komponente</td> <td style="width: 30%;">Iznos u €</td> </tr> </table>	Komponente	Iznos u €
Komponente	Iznos u €		

plan	Uvođenju inovacija u sektor poljoprivrede	300.000,00
	UKUPNO:	300.000,00

U Prilogu I u dijelu „3. PODRŠKA OPŠTIM SERVISIMA U POLJOPRIVREDI“, poslije mjere „3. PODRŠKA OPŠTIM USLUGAMA I SERVISIMA U POLJOPRIVREDI, 3.5 POLITIKA KVALITETA – ŠEME KVALITETA“, dodaje se sljedeće:

3. PODRŠKA OPŠTIM USLUGAMA I SERVISIMA U POLJOPRIVREDI	
3.5	POLITIKA KVALITETA – ŠEME KVALITETA
Razlozi za podršku	<p>Kvalitet proizvoda je važan element za pozicioniranje na tržištu i postizanje konkurentnosti u poljoprivredi. Konkurentnost je moguće unaprijediti vertikalnim integrisanjem poljoprivredne proizvodnje i prerade u jedinstvene šeme kvaliteta. Na taj način je moguće garantovati i veći nivo sledljivosti proizvoda, što je veoma značajno sa stanovišta potrošača. Šeme kvaliteta koje obuhvataju: „oznaku porijekla“, „geografsku oznaku“, „garantovano tradicionalni specijalitet“, „viši kvalitet“, „planinski proizvod“ i „sa moje farme“, dodatni su elementi garancije kvaliteta proizvoda. Ti sistemi su pod posebnom zakonodavnom zaštitom i nadzorom. U crnogorskoj poljoprivredi i prerađivačkoj industriji učinjeni su važni koraci u pravcu uspostavljanja sistema politike kvaliteta, ali su za jačanje konkurentnosti potrebni intenzivniji koraci. Crna Gora ima značajan potencijal za proizvodnju proizvoda višeg kvaliteta, koji treba da prati adekvatan marketing i informacije o dodatnom kvalitetu. Podrška za unapređivanje proizvodnje i podsticaji podizanju kvaliteta proizvoda i uspostavljanju šema kvaliteta, mogu u značajnoj mjeri unaprijediti imogućnosti plasmana poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda na domaćem, tržištu, naročito kroz turističku potrošnju.</p>
Ciljevi	<ul style="list-style-type: none"> • unapređivanje kvaliteta proizvoda; • održavanje specifičnosti i raznolikosti crnogorske proizvodnje i kuhinje; • zaštita od bilo kakve zloupotrebe, imitiranja i obmane; • doprinos održivom razvoju područja; • povećanje tržišne vrijednosti proizvoda; • povećano povjerenje potrošača; • održavanje tradicije u poljoprivrednoj praksi; • jačanje konkurentnosti poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda; • uspostavljanje i jačanje veze između turizma i poljoprivrede; • obezbjeđivanje stabilne ponude bezbjedne i kvalitetne hrane.
Opis mjere i kriterijum i za podršku	<p>Opredjeljuje se podrška za pripremu i definisanje neophodne dokumentacije za registraciju kolektivne šeme kvaliteta, u iznosu do 5.000€, po jednoj oznaci. Podrška se dodjeljuje grupama proizvođača ili prerađivača koji su kroz edukativne aktivnosti stekli znanja u pogledu uvođenja i praćenja šeme kvaliteta i koji su podnijeli zahtjev za registraciju Ministarstvu, sa predviđenom dokumentacijom, u skladu sa odredbama relevantnih pravnih akata: Zakonom o šemama kvaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda („Službeni list</p>

	CG“, broj 22/17), i Zakonom o jakim alkoholnim pićima („Službeni list CG“, broj 53/16), kao i za unapređivanje znanja za ocjenjivanje kvaliteta proizvoda. Podrška se opredjeljuje za realizaciju/sprovođenje internih kontrola kvaliteta kod proizvođača koji imaju pravo na korišćenje registrovane šeme kvaliteta (oznaka porijekla, geografska oznaka, garantovano tradicionalni specijalitet i viši kvalitet), objavljene u Službenom listu Crne Gore.	
Korisnici	Nosioци aktivnosti registrovanih šema kvaliteta, proizvođači uključeni u proces registrovanja ili registrovanih šema kvaliteta.	
Način plaćanja	Podnosiocima zahtjeva na žiro račun, u skladu sa predviđenom namjenom, priloženim planom aktivnosti i dokazima o realizovanim aktivnostima. U skladu sa objavljenim Javnim pozivom i ugovorom.	
Procedura realizacije	Osnova za obračun i isplatu podrške su uredno pripremljena dokumentacija u skladu sa relevantnim pomenutim propisima i ostala dokumentacija koja potkrepljuje predviđene namjene. Podneseni Plan aktivnosti, dokazi realizovanih aktivnosti. Osnov za obračun podrške za sprovođenje internih kontrola je Javni poziv i ugovor.	
Nadzor i kontrola	Ministarstvo, koordinator mjere – generalni direktor Direktorata za poljoprivredu; Operativna odgovornost – načelnik Direkcije za šeme kvaliteta, organsku proizvodnju i zemljišnu politiku.	
Finansijski plan	Komponente	Iznos u €
	Učešće u troškovima pripreme proizvođača za registrovanje kolektivne šeme kvaliteta, u iznosu najviše do 5.000,00€ po jednoj oznaci za pojedinačnu šemu kvaliteta poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda.	30.000,00
	Podrška za za realizaciju/sprovođenje internih kontrola kvaliteta kod proizvođača koji imaju pravo na korišćenje registrovane šeme kvaliteta (oznaka porijekla, geografska oznaka, garantovano tradicionalni specijalitet i viši kvalitet).	30.000,00
	UKUPNO:	60.000,00

Prilog:

- Zaključak Vlade Crne Gore, broj: 07-307/23-867/2 od 24. februara 2023. godine